

Raadsvoorstel

Onderwerp **Gemeentefonds septembercirculaire 2021**
Steller/telnr. J. Tel/ 7326 Bijlagen 0

Classificatie **Openbaar** **Geheim**
 Vertrouwelijk

Portefeuillehouder Benjamins **Raadscommissie**

Langetermijn agenda (LTA) Raad **LTA ja:** **Maand** **Jaar**
LTA nee: **Niet op LTA**

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

- I. de ontvangst van € 17.486.000,-- voor Jeugdzorg in 2022 te verrekenen met de stelpost/algemene middelen en dit te verwerken in de begroting 2022;
- II. de ontvangst van € 688.000,-- voor specialistische Jeugdzorg in 2021 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2021;
- III. de uitname voor de uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten van € 328.000,-- in 2022 te verrekenen met het programma Vitaal en Sociaal en dit te verwerken in de begroting 2022;
- IV. de uitname voor mobiliteitshulpmiddelen roerende voorzieningen Wlz van € 183.000,-- in 2021,
- V. € 159.000,-- in 2022, € 145.000,-- in 2023 en € 131.000,-- vanaf 2024 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg in 2021 en met het programma Vitaal en Sociaal vanaf 2022 en dit te verwerken in de begroting 2021 respectievelijk de begroting 2022;
- VI. de ontvangst van € 4.363.000,-- voor Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) in 2021 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2021;
- VII. de ontvangst van € 1.792.000,-- voor Re-integratie te verrekenen met het programma Vitaal en Sociaal en dit te verwerken in de begroting 2022;
- VIII. de ontvangst voor Breed offensief van € 377.000,-- in 2021 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2021;
- IX. de ontvangst voor Landelijke structuur interventie van € 61.000,-- vanaf 2022 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2022;
- X. de ontvangst voor Cultuur en buurt- en dorpshuizen van € 1.001.000,-- in 2021 voor € 162.000,-- te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en voor € 839.000,-- te verrekenen met het programma Cultuur en dit te verwerken in de begroting 2021;
- XI. de ontvangst voor Toezicht en handhaving gastouderopvang van € 99.000,-- vanaf 2022 te verrekenen met het programma Vitaal en Sociaal en dit te verwerken in de begroting 2022;
- XII. de ontvangst voor het Rijksvaccinatieprogramma HPV van € 29.000,-- vanaf 2022 te verrekenen met het programma Vitaal en Sociaal en dit te verwerken in de begroting 2022;

Samenvatting

Dinsdag 21 september 2021 is de septembercirculaire 2021 gemeentefonds verschenen. In de circulaire staat informatie gegeven over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2021 t/m 2026. Alle ontwikkelingen worden toegelicht in voorliggende nota en per ontwikkeling wordt een voorstel gedaan hoe om te gaan met de financiële effecten.

Het voordeel ten opzichte van de ontwerpbegroting is 12,6 miljoen in 2022 en loopt in de daarop volgende jaren wat terug. Het voordeel ontstaat vooral door de groei van de algemene uitkering als gevolg van de groei van rijksuitgaven (accres) en het schrappen van de opschalingskorting in 2022. De uitkomst van circulaire zijn voor gemeenten niet te voorspellen.

B&W-besluit d.d.: 12 oktober 2021

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

- XIII. de ontvangst voor Europese richtlijn energie van € 23.000,-- in 2021 te verrekenen met het programma Veiligheid en dit te verwerken in de begroting 2021;
- XIV. de uitname Centrale voorziening BRP van € 43.000,-- in 2021 te verrekenen met de algemene middelen;
- XV. de ontvangst voor Logisch ontwerp van € 8.000,-- in 2021 te verrekenen met de algemene middelen;
- XVI. de mutaties van de integratie uitkering Beschermd wonen van € 4.956.000,-- in 2021, € 8.000,-- in 2022, € -261.000,-- in 2023, € -277.000,-- in 2024 en € -250.000,-- in 2025 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg in 2021 en te verrekenen met het programma Vitaal en Sociaal vanaf 2022 en dit te verwerken in de begroting 2021 respectievelijk de begroting 2022;
- XVII. de ontvangst voor Gezond in de stad van € 485.000,-- in 2022 te verrekenen met het programma Vitaal en Sociaal en dit te verwerken in de begroting 2022;
- XVIII. de mutatie van integratie uitkering Participatie van € -104.000,-- in 2021, € -100.000,-- in 2022, € -157.000,-- in 2023, € -212.000,-- euro in 2024 en € -272.000 in 2025 te verrekenen met het programma Werk en inkomen in 2021 en met het programma Vitaal en Sociaal vanaf 2022 en dit te verwerken in de begroting in 2021 respectievelijk de begroting 2022;
- XIX. de ontvangst van € 140.000,-- voor Regionale energie strategieën in 2021 te verrekenen met het programma Wonen en dit te verwerken in de begroting 2021;
- XX. de coronacompensatie voor Handhaving quarantaine van € 120.000,-- in 2021 te verrekenen met het programma Veiligheid en dit te verwerken in de begroting 2021;
- XXI. de ontvangst voor Centrale stemopneming van € 25.000,-- in 2021 te verrekenen met het programma Dienstverlening en dit te verwerken in de begroting 2021;
- XXII. de verlaging van de uitkering Vrouwenopvang van € 3.000,-- in 2021 en € 4.000,-- vanaf 2022 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg in 2021 en te verrekenen met het programma Vitaal en sociaal vanaf 2022 en dit te verwerken in de begroting 2021 respectievelijk de begroting 2022;
- XXIII. de verlaging van de uitkering Maatschappelijke opvang van € 4.000,-- vanaf 2021 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg in 2021 en te verrekenen met het programma Vitaal en sociaal vanaf 2022 en dit te verwerken in de begroting 2021 respectievelijk de begroting 2022;
- XXIV. de ontvangst voor Aanpak laaggeletterdheid van € 203.000,-- in 2022, € 223.000,-- in 2023 en € 245.000,-- in 2024 te verrekenen met het programma Vitaal en sociaal en dit te verwerken in de begroting 2022;
- XXV. de uitname van € 75.000,-- vanaf 2021 in verband met 'Nacalculatie suppletie IUSD' te verrekenen met de algemene middelen;
- XXVI. de gemeentebegroting 2021 en de gemeentebegroting 2022 op programmaniveau te wijzigen.

Aanleiding en doel

Dinsdag 20 september 2021 is de septembercirculaire 2021 gemeentefonds verschenen. In de circulaire staat informatie gegeven over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2021 tot en met 2026. Alle ontwikkelingen worden toegelicht en per ontwikkeling wordt een voorstel gedaan hoe om te gaan met de financiële effecten.

In voorliggend voorstel worden de uitkomsten van de septembercirculaire 2021 vergeleken met de uitkomsten van de meicirculaire 2021.

Kader

De algemene uitkering gemeentefonds vloeit voort uit de financiële verhoudingswet (Fvw). Een deel van de rijksbegroting wordt daarmee beschikbaar gesteld aan gemeenten. Door middel van circulaire worden gemeenten geïnformeerd over de omvang en verdeling van het gemeentefonds.

Argumenten en afwegingen

N.v.t.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van gemeenten. De gemeente Groningen ontvangt 607 miljoen euro in 2021. Hiervan heeft 449 miljoen euro betrekking op de algemene uitkering en 158 miljoen euro op integratie- en decentralisatie uitkeringen. De ontwikkelingen hiervan bepalen daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. In onderstaande tabel staan de concretereffecten vanuit de septembercircularisatie 2021 voor Groningen opgenomen ten opzichte van de meicircularisatie 2021. Vervolgens volgt per mutatie vanuit de circularisatie een toelichting.

(mln. €)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mutaties septembercircularisatie 2021						
<i>Accres septembercircularisatie 2021</i>	-	-	8,4	9,8	10,1	11,4
<i>BTW compensatiefonds</i>		0,4				
<i>Incidentele vrijval opschalingskorting</i>			4,0			
<i>Overige ontwikkelingen</i>	-0,3	0,2	0,2	-0,4	-1,2	-0,8
Totaal mutaties septembercircularisatie 2021	-0,3	0,6	12,6	9,4	8,9	10,6

Accresontwikkeling

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op-trap af-methode wordt het accres genoemd.

Na het uitbreken van de coronacrisis is in overleg met de VNG besloten om het accres voor de jaren 2020 en 2021 vast te zetten op de standen uit de meicircularisatie 2020. Voor de jaren vanaf 2022 wordt het accres conform afspraken geactualiseerd op basis van de bestaande normeringssystematiek. Uitgaven aan nood- en steunmaatregelen als gevolg van corona lopen niet mee in de accresberekening. Deze uitgaven leiden daarom niet tot een effect op het accres.

Het geraamde accres 2022 en daarop volgende jaren is ten opzichte van de meicircularisatie 2021 fors opwaarts bijgesteld. Dit komt zowel door een hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling¹ in de Macro Economische Verkenning (MEV-raming) van het Centraal Planbureau als door een positieve volumeontwikkeling. Het kabinet heeft daarnaast vanaf 2022 aanvullende middelen uitgetrokken voor een aantal beleidsterreinen, waaronder voor klimaatmaatregelen. Daarnaast zijn de kosten voor het compenseren van de gedupeerden van de kinderopvangtoeslag opwaarts bijgesteld. Ook andere uitgaven zoals die in de zorg en de EU-afrachten zijn opwaarts bijgesteld.

BTW compensatiefonds

Het plafond van het BTW compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan het gemeentefonds. Als het plafond overschreden wordt komt het verschil ten laste van de algemene uitkering, als de realisatie lager is dan het plafond komt het verschil ten gunste van de algemene uitkering. Wij houden vanaf de begroting 2021 rekening met overschrijding van het plafond van het BCF van 1,6 miljoen euro per jaar.

Bij de septembercircularisatie is de verwachte overschrijding van BCF in 2021 opgenomen. Naar verwachting is de ruimte onder het plafond voor alle gemeenten 215,959 miljoen euro. Het aandeel van de gemeente Groningen hierin is zo'n 3,2 miljoen euro. In onze raming gingen we bij de meicircularisatie 2021 uit van een onderuitputting van het BCF van 2,8 miljoen euro. Per saldo dus een voordelige afwijking van 0,4 miljoen euro. Bij de meicircularisatie 2022 wordt de inschatting van de meerjarige onderuitputting onder het plafond BCF geactualiseerd voor de meerjarenraming.

Incidentele vrijval opschalingskorting

Eerder was de oploop van de opschalingskorting voor 2020 en 2021 reeds bevroren. Besloten is om ook voor 2022 de oploop van de opschalingskorting te bevroren. Dit betekent een incidenteel voordeel van 4,0 miljoen euro in 2022.

Overige ontwikkelingen

Voor 2020 is de uitkeringsfactor met 1 punt verlaagd. Het nadeel van 0,3 miljoen euro wordt in het jaar 2021 verwerkt. Naast bovenstaande ontwikkelingen zijn de maatstafgegevens geactualiseerd ten opzichte van de meicircularisatie 2021. Het betreft ondermeer maatstaven rondom de ontwikkeling van het aantal inwoners en maatstaven op het 'sociaal domein'.

¹ Het CEP raamt voor 2022 een loonontwikkeling van 3,1% waar wij met 1,5% rekening houden. Een hogere loonontwikkeling leidt tot een bijstelling van de nominale compensatie aan directies en een negatieve bijstelling van het financieel perspectief.

In 2022 en 2023 bedraagt de positieve bijstelling van 0,2 miljoen euro. In 2023, 2024 en 2025 is er sprake van een neerwaartse bijstelling van respectievelijk 0,4 miljoen euro, 1,2 miljoen euro en 0,8 miljoen euro.

Taakmutaties

Aan het gemeentefonds kunnen afzonderlijke bedragen worden toegevoegd voor nieuwe taken en voor intensivering van bestaande taken. Dat leidt tot extra ontvangsten. Ook kunnen afzonderlijke bedragen worden uitgenomen voor het geheel of gedeeltelijk vervallen van bestaande taken. Dat zijn kortingen, die tot minder middelen leiden. Zowel de groei als de afname zijn in principe afweegbaar.

Reguliere taakmutaties (bedragen x € 1.000)	Programma	2021	2022	2023	2024	2025
1. Jeugdzorg	<i>Algemene middelen</i>		17.486			
2. Specialistische jeugdzorg	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>	688				
3. Uitvoeringskosten SVB -PGB trekkingsrechten	<i>Vitaal en Sociaal</i>		-328			
4. Mobiliteitsmiddelen Wlz	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i> ^a	-183	-159	-145	-131	-131
5. TONK-regeling		4.363				
6. Re-integratie	<i>Vitaal en Sociaal</i>		1.792			
7. Bijzondere bijstand / schuldenbeleid	<i>Vitaal en Sociaal</i>		1.008			
8. Breed offensief	<i>Werk en inkomen</i>	377				
9. Landelijke structuur interventie	<i>Werk en inkomen</i>		61	61	61	61
10. Cultuur en buurt- en dorpshuizen	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i> <i>Cultuur</i>	162 839				
11. T&H Gastouderopvang	<i>Vitaal en Sociaal</i>		99	99	99	99
12. Rijksvaccinatieprogramma HPV	<i>Vitaal en Sociaal</i>		29	29	29	29
13. Europese richtlijn energie	<i>Veiligheid</i>	23				
14. Centrale voorziening BRP	<i>Algemene middelen</i>	-43				
15. Logisch ontwerp	<i>Algemene middelen</i>	8				
Totaal taakmutaties		6.233	19.989	44	58	58

a) vanaf 2022 betreft dit het deelprogramma 3.3 Welzijn, gezondheid en zorg (nieuwe programma-indeling)

1. Jeugdzorg

Gemeenten zijn in juni jl. geïnformeerd dat het kabinet voor 2022 incidenteel 1,314 miljard euro extra beschikbaar stelt ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Dit bedrag komt bovenop de eerder toegezegde 300 miljoen euro voor dat jaar. Hierin is ook meegenomen dat gemeenten uitvoering geven aan maatregelen die in 2022 een besparing van 214 miljoen euro op de jeugdzorguitgaven opleveren. Vanuit de 1,314 miljard euro is, na overleg met de VNG, besloten 9 miljoen euro over te hevelen naar de begroting van het ministerie van VWS ten behoeve van de uitvoering van de hervormingsagenda in 2022. Het overige deel is toegevoegd aan de algemene uitkering. Vanwege de kosten voor de uitvoering van de hervormingsagenda valt de toekenning aan de algemene uitkering per gemeente in deze circulaire iets lager uit dan het gepresenteerde indicatiebedrag uit de brief. Wij ontvangen 17,486 miljoen euro in 2022.

Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdstelsel en de structurele financiën². Het oordeel van de Commissie van Wijzen dient daarbij als zwaarwegende inbreng. Het Rijk en de VNG, in samenwerking met andere betrokken partijen (onder andere cliënten, aanbieders en professionals), committeren zich aan het opstellen van een hervormingsagenda, die bestaat uit een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Deze hervormingsagenda omvat zowel afspraken over maatregelen die passen binnen het huidige stelsel, als het starten met de voorbereiding van aanpassing in nationale wet- en regelgeving. Het is aan een nieuw kabinet om over de hervormingsagenda te besluiten.

Voorstel: bij het opstellen van de begroting 2022 hebben is al rekening gehouden met een stelpost van 17,4 miljoen euro aan extra middelen voor jeugdzorg. De ontvangst in 2022 wordt hierop afgewikkeld en het resterende (86 duizend euro) kan vrijvallen naar de algemene middelen.

² In de begroting 2022 hebben we rekening gehouden met de gemaakte afspraken rond de Hervormingsagenda tussen Rijk, VNG en IPO. We hebben in onze meerjarenraming rekening gehouden met de maximale stelpost van 75% (zie ook pagina 11 hierover).

2. Specialistische Jeugdzorg

In de meicirculaire 2021 zijn we geïnformeerd over de 613 miljoen euro die het kabinet voor het jaar 2021 beschikbaar heeft gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Hiervan is een bedrag van 255 miljoen euro beschikbaar gesteld met als oogmerk dat gemeenten hierdoor in staat worden gesteld om extra inzet en regie te kunnen voeren op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. In totaal 55 miljoen euro van de 255 miljoen euro is in de meicirculaire 2021 nog niet verwerkt in de verdeling van de algemene uitkering omdat het Rijk en de VNG een klein deel hiervan wilden inzetten voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische jeugdzorg. Inmiddels hebben de VNG en het Rijk deze kosten begroot op 3,175 miljoen euro waardoor bij deze circulaire het resterende deel (51,825 miljoen euro) kan worden toegevoegd aan de algemene uitkering. Wij ontvangen 688 duizend euro in 2021.

Voorstel: de ontvangst van 688 duizend euro in 2021 wordt verrekend met het programma 'Welzijn, gezondheid en zorg'.

3. Uitvoeringskosten SVB PGB Trekkingsrechten

Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB - trekkingsrechten is voor 2022 overeengekomen om op basis van de conceptbegroting 2022 een bedrag van 27,142 miljoen euro uit de algemene uitkering te nemen. Onze uitname bedraagt 328 duizend euro in 2022.

Voorstel: we stellen voor om de uitname van 328 duizend euro voor de uitvoeringskosten SVB (PGB trekkingsrechten) te verrekenen met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

4. Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz

Vanaf 2020 is de hulpmiddelenzorg aan cliënten die in een Wlz-instelling wonen vereenvoudigd. Vanaf 2020 worden mobiliteitshulpmiddelen (zoals een rolstoel en een scootmobiel) voor alle cliënten in een Wlz-instelling verstrekt vanuit de Wlz en niet meer vanuit de Wmo2015. Hiervoor zijn in de septembercirculaire 2019 middelen overgeheveld naar de Wlz. Daarbij zijn het ministerie van VWS en de VNG overeengekomen dat op basis van realisatiegegevens nacalculatie plaatsvindt. In de decembercirculaire 2020 is de nacalculatie over 2020 ad 16,9 miljoen euro verwerkt. In deze circulaire is de nacalculatie structureel vanaf 2021 verwerkt. Voor Groningen bedraagt de uitname in 2021, 2022 en 2023 respectievelijk: 183 duizend euro, 159 duizend euro en 145 duizend euro. Vanaf 2024 bedraagt de jaarlijkse uitname 131 duizend euro.

Voorstel: de uitname van 183 duizend euro in 2021 wordt verrekend met het programma 'Welzijn, gezondheid en zorg'. De uitnames vanaf 2022 worden verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

5. Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)

De TONK is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke (woon)kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken. Maar ook burgers die al in 2020 ingestroomd zijn in een uitkering (WW, Bijstand of Tozo) vanwege de coronacrisis, maar waarvoor de hoogte van de uitkering onvoldoende is om de vaste lasten te betalen, komen in aanmerking voor de TONK. De TONK kan dan voorzien in (gedeeltelijke) tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten. Voor deze tijdelijke ondersteuning wordt het bestaande instrument van de bijzondere bijstand gebruikt. Voor de eerste drie kwartalen van 2021 is een bedrag van 260 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de TONK. De eerste tranche van 65 miljoen euro is al toegevoegd aan de algemene uitkering. Deze tweede en laatste tranche voor de periode tot en met 30 september bedraagt 195 miljoen euro, en wordt eveneens beschikbaar gesteld via de algemene uitkering. Wij ontvangen 4,363 miljoen euro in 2021.

Voorstel: de ontvangen compensatie van 4,363 miljoen euro voor Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) wordt verrekend met het programma 'Werk en inkomen'.

6. Re-integratie

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2022 extra middelen beschikbaar voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden (14,740 miljoen euro in 2022). Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt. Daarnaast ontvangen gemeenten in 2022 een tijdelijke impuls voor re-integratie (43,438 miljoen euro) die gemeenten in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. (Voor 2020 en 2021 zijn al middelen toegekend in de decembercirculaire 2020). Wij ontvangen 1,792 miljoen euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 1,792 miljoen euro in 2022 wordt verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

7. Bijzondere bijstand en schuldenbeleid

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2022 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (30 miljoen euro in 2022) en de bijzondere bijstand (15 miljoen euro in 2022) beschikbaar. Gericht op het bieden van snelle hulp en ondersteuning aan mensen die vanwege de crisis te maken krijgen met (dreigende) schulden- en armoedeproblematiek. (Voor 2020 en 2021 zijn al middelen toegekend in de decembercirculaire 2020). Wij ontvangen 1,008 miljoen euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 1,008 miljoen euro in 2022 wordt verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

8. Breed offensief

Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om op die manier meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Dit wetsontwerp is vanwege de demissionaire status van het kabinet controversieel verklaard. Een deel van de activiteiten is echter niet afhankelijk van een wetwijziging en kan toch worden uitgevoerd. Voor de implementatie van de voorstellen uit Breed offensief heeft het ministerie van SZW in totaal 53 miljoen euro aan incidentele middelen beschikbaar gesteld voor 2020 en 2021. De verdeling van deze middelen vindt plaats via bestuurlijke afspraken met de VNG. Op basis van die bestuurlijke afspraken ontvangen gemeenten 15,503 miljoen euro in 2021 via de algemene uitkering voor de implementatie van de onderdelen van Breed offensief die géén wetwijziging vereisen en sowieso zullen worden doorgezet. De maatregelen richten zich veelal op het gemakkelijker maken voor werkgevers om mensen met een beperking in dienst te nemen. Het gaat onder andere om het stroomlijnen van de administratieve werkprocessen rondom loonkostensubsidie, het uniformeren van de loonwaardebepaling en werkgeversdienstverlening. Wij ontvangen 377 duizend euro in 2021.

Voorstel: de ontvangst van 377 duizend euro in 2021 wordt verrekend met het programma 'Werk en inkomen'.

9. Landelijke structuur interventieteams

In de Landelijke Structuur Interventieteams (LSI) werken gemeenten samen met andere overheidsorganisaties ter voorkoming en terugdringing van belasting- en premiefraude, toeslagenfraude, uitkeringsfraude, overtredingen van arbeidswetgeving en daarmee samenhangende misstanden zoals door de LSI aangeduid. Voor de ondersteuning van gemeenten bij de uitvoering van projecten binnen de LSI zal het ministerie van SZW vanaf 2022 jaarlijks 2,5 miljoen euro beschikbaar stellen via de algemene uitkering. Wij ontvangen 61 duizend euro vanaf 2022.

Voorstel: de ontvangst van 61 duizend euro vanaf 2022 wordt verrekend met het programma 'Werk en inkomen'.

10. Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen

Voor de lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen heeft het kabinet 60 miljoen euro beschikbaar gesteld, waarvan 50 miljoen euro voor cultuur en 10 miljoen euro voor buurt- en dorpshuizen, ter compensatie van de extra uitgaven als gevolg van de coronacrisis. Wij ontvangen 1,001 miljoen euro in 2022 waarvan 839 duizend euro betrekking heeft op cultuur en 161 duizend euro betrekking heeft op buurt- en dorpshuizen.

Voorstel: de ontvangst van 1,001 miljoen euro wordt voor 162 duizend euro verrekend met het programma 'Welzijn, gezondheid en zorg' en voor 839 duizend euro met het programma 'Cultuur'.

11. Toezicht en handhaving gastouderopvang

Voor het ondersteunen van gemeenten bij hun handhavingstaak in de kinderopvang in het kader van het intensiveren van toezicht en handhaving van de gastouderopvang stelt het ministerie van SZW vanaf 2022 jaarlijks 6,4 miljoen euro extra ter beschikking via de algemene uitkering. Wij ontvangen 99 duizend euro vanaf 2022.

Voorstel: de ontvangst van 99 duizend euro vanaf 2022 wordt verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

12. Rijksvaccinatieprogramma HPV

Met ingang van 1 januari 2022 worden naast meisjes ook jongens in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma gevaccineerd tegen het Humaan Papillomavirus (HPV-virus). Daarnaast wordt de vaccinatieleeftijd verlaagd naar 10 jaar. Voor deze taakuitbreiding wordt de algemene uitkering vanaf 2022 structureel opgehoogd met 2,778 miljoen euro. Wij ontvangen 29 duizend euro vanaf 2022.

Voorstel: de ontvangst van 29 duizend euro vanaf 2022 wordt verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

13. Europese richtlijn energieprestatie gebouwen

De algemene uitkering wordt in 2021 met 1,797 miljoen euro verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Informatie over de jaren 2022 en verder volgt in een volgende circulaire. Wij ontvangen 23 duizend euro in 2021.

Voorstel: de ontvangst van 23 duizend euro in 2021 wordt verrekend met het programma 'Veiligheid'.

14. Centrale voorziening Basisregistratie Personen (BRP)

Gemeenten maken gebruik van de centrale voorzieningen van de Basisregistratie Personen (BRP). Ten opzichte van de begroting en van de voorlopige staffelindeling is er in 2021 meer gebruik gemaakt van deze voorziening. Gemeenten dragen 1,965 miljoen euro bij in de meerkosten. Daarnaast is er een naheffing voor gemeenten van 1,299 miljoen euro voor het gemeentelijk gebruik van de BRP over 2020. De bedragen zijn zoals afgesproken met de VNG in 2021 ten laste gebracht van de algemene uitkering.

Voorstel: de uitname van 43 duizend euro in 2021 komt in overeenstemming met voorgaande jaren ten laste van de algemene middelen omdat hiervoor geen budget is op de begroting.

15. Logisch ontwerp

Op korte termijn treedt het Logisch Ontwerp GBA 3.14 in werking voor enkele wijzigingen in de Basisregistratie Personen. In verband met aanpassingen in de systemen en de bijbehorende kosten ontvangen gemeenten voor 2021 in totaal 0,483 miljoen euro via de algemene uitkering. Voor Groningen is dit 8 duizend euro in 2021.

Voorstel: mutaties onder de 15 duizend euro worden niet verrekend met de sector. De ontvangst van 8 duizend euro in 2021 wordt verrekend met de algemene middelen.

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Integratie- en decentralisatie uitkeringen (IU's en DU's) zijn geldstromen binnen het gemeentefonds, die niet via de normale verdeelmaatstaven worden verdeeld. Ze hebben een aparte verdeling en soms een eigen groei. Het geld is onderdeel van het gemeentefonds en is daarmee vrij besteedbaar. Het Rijk doet in veel gevallen wel onderzoek naar de effecten van de toegekende middelen maar kan het geld niet terugvorderen. Het anders inzetten van de middelen dan door het Rijk gewenst zou negatieve consequenties kunnen hebben voor eventuele toekenningen in de toekomst. De uitkeringen worden verantwoord op programma 13 Algemene inkomsten en post onvoorzien en kunnen worden doorgegeven aan desbetreffende inhoudelijke programma's waarop de betreffende taken worden uitgevoerd. De septembercircularie 2021 leidt tot de volgende aanpassingen:

Specificatie IU's, DU's SU's (x € 1.000)	Programma	2021	2022	2023	2024	2025
16. Beschermd wonen (IU)	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i> ^a	4.956	8	-261	-277	-250
17. Gezond in de Stad	<i>Vitaal en Sociaal</i>		485			
18. Participatie	<i>Werk en inkomen</i> ^a	-104	-100	-157	-212	-272
19. Regionale Energie Strategieën	<i>Wonen</i>	140				
20. Handhaving quarantaine	<i>Veiligheid</i>	120				
21. Centrale stemopneming	<i>Dienstverlening</i>	25				
22. Vrouwenopvang	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i> ^a	-7	-4	-4	-4	-4
Vrouwenopvang 2020		4				
23. Maatschappelijke opvang	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i> ^a	-4	-4	-4	-4	-4
24. Aanpak laaggeletterdheid	<i>Vitaal en Sociaal</i>		203	223	245	
25. Uitstapprogramma prostitutie	<i>Vitaal en Sociaal</i>		p.m.			
26. Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>	p.m.				
27. Suppletie-uitkering IUSD	<i>Algemene middelen</i>	-75	-75	-75	-75	-75
Totaal mutaties		5.055	513	-277	-327	-605

a) vanaf 2022 betreft dit het programma Vitaal en Sociaal

16. Beschermd wonen

De omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen verandert door de volgende mutaties:

- Er zijn afspraken gemaakt over de wijze van nacalculatie van het naar de Wlz over te hevelen budget en de verdeling over centrumgemeenten. In de meicircularie 2020 is hiervoor reeds 495 miljoen euro structureel overgeheveld van de integratie-uitkering Beschermd wonen naar de Wlz. Omdat er meer cliënten dan oorspronkelijk geraamd zijn overgegaan van Wmo beschermd wonen naar de Wlz vindt er een aanvullende uitname plaats van 149 miljoen euro. Het totaalbedrag van de structurele uitname vanaf 2022 komt daarmee uit op 644 miljoen euro;
- De ophoging van de uitname in 2021 met 50 miljoen euro, eveneens door de Wlz-nacalculatie. De ophoging van de uitname in 2021 is 99 miljoen euro lager dan die vanaf 2022 omdat in 2021 de zorg langer plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van gemeenten. Dit wordt veroorzaakt door de tijdelijk langere doorlooptijd van het indicatieproces in 2021. Het totaalbedrag van de uitname voor 2021 komt daarmee uit op 545 miljoen euro;
- Een correctie op de in de meicircularie 2021 toegekende loon- en prijsbijstelling 2021. De correctie heeft gevolgen voor het uitkeringsjaar 2022 en verder en is over de centrumgemeenten verdeeld naar rato van het aandeel in het historische macrobudget stand meicircularie 2021;
- In de meicircularie 2022 zal de volumegroei tranche 2022 voor de Wmo beschermd wonen zoals toegekend in de meicircularie 2021 met 1,2 miljoen euro worden opgehoogd. Dit bedrag wordt met de Voorjaarsnota 2022 structureel overgeheveld naar het gemeentefonds. De stijging vloeit voort uit de nieuwe middellange termijn-raming (MLT-raming) van het CPB en kon om die reden niet worden verwerkt in de meicircularie 2021;

Voor Groningen betekent de nacalculatie uitname Wlz een positieve bijstelling van ruim 4,9 miljoen euro. In 2022 ontvangen wij +8 duizend euro. Voor 2023 en daarop volgende jaren resulteert een mutatie van -261 duizend euro in 2023, -277 duizend euro in 2024 en -250 duizend euro in 2025.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente wordt de mutatie in 2021 verrekend met het programma 'Welzijn, gezondheid en zorg' en vanaf 2022 met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

17. Gezond in de Stad

Het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad wordt voortgezet in het jaar 2022. Er is 19,44 miljoen euro beschikbaar gesteld voor 2022. Bij de verdeling van de middelen wordt de tot nu gehanteerde systematiek voortgezet. Het programma geeft de geselecteerde gemeenten extra ruimte om de gezondheid van mensen in een lage sociaaleconomische positie structureel en duurzaam te verbeteren. Een lokale en integrale aanpak is daarbij van belang. Wij ontvangen duizend 485 duizend euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 485 duizend euro in 2022 voor 'Gezond in de Stad' wordt verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

18. Participatie

No risk polis banenafpraak/beschut werk

Het UWV voert structureel de no-riskpolis uit voor de gehele gemeentelijke doelgroep banenafpraak en nieuw beschut werk. Om dit te financieren zijn middelen verschoven van het gemeentefonds naar het UWV. Met de VNG is bestuurlijk afgesproken de uitgaven aan de no-riskpolis elke vijf jaar te herijken op basis van de realisaties in de voorafgaande periode. Er is daarbij een rekenregel afgesproken voor de wijze waarop meevallers of tegenvallers verrekend zouden worden. Dit jaar bleken de uitgaven van het UWV aan de no-riskpolis hoger te zijn geweest dan eerst geraamd. Dit heeft volgens de overeengekomen rekenregel een extra overheveling tot gevolg van de middelen voor begeleiding (middelen voor re-integratie nieuwe doelgroep in het gemeentefonds, integratie-uitkering Participatie) naar het UWV. Het betreft een extra uitname van 5,459 miljoen euro in 2021, oplopend tot 17,141 miljoen euro in 2026. De volgende herijking vindt plaats in 2026. Dan zal opnieuw bekeken worden hoe de uitgaven zich hebben ontwikkeld.

Voor Groningen betekent dit een uitname van 104 duizend euro in 2021, 100 duizend euro in 2022, 157 duizend euro in 2023, 212 duizend euro in 2024 en 272 duizend euro in 2025.

Voorstel: de uitname van 104 duizend in 2021 wordt verrekend met het programma 'Werk en inkomen' en de uitnames vanaf 2022 worden verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

Extra middelen SW-bedrijven

Het kabinet heeft besloten om 35 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de periode 1 januari tot 1 juli 2021. Aangezien Sociale Werkvoorziening (SW)-bedrijven geen aanspraak kunnen maken op Noodmaatregel Ondersteuning Werkgelegenheid (NOW), is in 2020 besloten tot een tegemoetkoming aan gemeenten voor de loonkosten van SW-personeel. Ook in 2021 is er naar verwachting nog sprake van omzetverlies bij SW-bedrijven als gevolg van de coronamaatregelen. Het bedrag zal bij de [decembercirculaire 2021](#) worden toegevoegd aan het budget 2021 van de integratie-uitkering Participatie. Daarnaast is een bedrag van 10 miljoen euro gereserveerd voor een eventuele aanvullende tegemoetkoming voor de periode 1 juli tot 1 oktober 2021. Het kabinet houdt een vinger aan de pols om te kijken of de financiële situatie naar aanleiding van de coronamaatregelen aanleiding geeft om ook (een deel van) het bedrag voor het derde kwartaal beschikbaar te stellen.

19. Regionale Energie Strategieën

Voor de Regionale Energie Strategieën (RES) is in 2021 eenmalig 3,098 miljoen euro aanvullend ter beschikking gesteld aan gemeenten. Een belangrijke mijlpaal in het Klimaatakkoord op weg naar 2030 is het opstellen en beleidsmatig verankeren van de RES. Voor de ondersteuning van dit proces van de RES in de regio zijn destijds door het Rijk middelen beschikbaar gesteld tot 1 juli 2021. De besluitvorming over de besteding van de aanvullende 3,098 miljoen euro vindt in de regio plaats. Wij ontvangen 140 duizend euro in 2021.

Voorstel: de ontvangst van 140 duizend euro wordt verrekend met het programma 'Wonen'.

20. Handhaving quarantaine

Gemeenten ontvangen voor het handhaven van de quarantaineplicht 3 miljoen euro in 2021. De quarantaineplicht wordt centraal via de 25 veiligheidsregio's via handhavingsteams gehandhaafd. De uitvoering is in samenwerking tussen Rijk, VNG en gemeenten voorbereid en er wordt voorzien in een handreiking, modelbesluiten en een mandaatregeling. Wij ontvangen 120 duizend euro in 2021.

Voorstel: de ontvangst van 120 duizend euro wordt verrekend met het programma 'Veiligheid'.

21. Centrale stemopneming

Bij de Tweede Kamerverkiezing in 2021 deden 36 gemeenten mee aan een experiment met een centrale opzet van de stemopneming (centraal tellen van de stembiljetten). Deze gemeenten krijgen voor hun deelname een vergoeding van in

totaal 0,65 miljoen euro. De verdeling vindt plaats met een decentralisatie-uitkering naar rato van het aantal inwoners van de desbetreffende gemeenten. Wij ontvangen 25 duizend euro in 2021.

Voorstel: de ontvangst van 25 duizend euro in 2021 wordt verrekend met het programma 'Dienstverlening'.

22. Vrouwenopvang

Voor uitkeringsjaar 2021 geldt dat een bedrag van 105 duizend euro is uitgenomen in verband met de landelijke coördinatiefunctie Centrum Seksueel Geweld (CSG). Voor de jaren 2022 en verder blijft de omvang van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang ongewijzigd. Wat betreft de verdeling zijn voor het jaar 2020 en 2021 ten opzichte van de meicirculaire 2021 de aantallen eenheden van de maatstaven van het objectieve verdeelmodel geactualiseerd. De geactualiseerde aantallen voor 2021 zijn ook bij de berekeningen voor latere jaren gebruikt. De verlaging van de DU Vrouwenopvang in 2021 bedraagt 7 duizend euro, vanaf 2022 wordt de DU Vrouwenopvang verlaagd met 4 duizend euro per jaar. Over 2020 ontvangen we nog 4 duizend euro.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente wordt de mutatie van -3 duizend euro voor 2020 en 2021 in 2021 verrekend met het programma 'Welzijn, gezondheid en zorg'. Vanaf 2022 wordt de mutatie van -4 duizend verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

23. Maatschappelijke opvang

De omvang van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang wijzigt niet. De verdeling voor 2021 en verder is ten opzichte van de meicirculaire 2021 gewijzigd door het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven. We ontvangen hierdoor 4 duizend euro minder vanaf 2021.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente wordt de verlaging van de DU Maatschappelijke opvang van 4 duizend euro in 2021 verrekend met het programma 'Welzijn, gezondheid en zorg' en vanaf 2022 met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

24. Aanpak laaggeletterdheid

In de septembercirculaire 2019 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de meerjarige aanpak van laaggeletterdheid voor 2020. In deze circulaire worden de middelen beschikbaar gesteld voor 2022 t/m 2024. Wij ontvangen 203 duizend euro in 2022, 223 duizend euro in 2023 en 245 duizend euro in 2024.

Voorstel: de ontvangst van 203 duizend euro in 2022, 223 duizend euro in 2023 en 245 duizend euro in 2024 wordt verrekend met het programma 'Vitaal en Sociaal'.

25. Uitstapprogramma's voor prostituees

In de septembercirculaire 2020 zijn middelen toegevoegd voor het uitstapprogramma voor prostituees. Informatie over de exacte verdeling voor 2022 en de cijfermatige verwerking volgt in de [meicirculaire 2022](#). Deze zal net als in 2021 plaatsvinden aan de hand van het inwoneraantal van de desbetreffende DUUP-regio (decentralisatie-uitkering voor uitstapprogramma's voor prostituees).

26. Landelijke vreemdelingenvoorzieningen

In de meicirculaire zijn voor 2019-2021 middelen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV). Door middel van deze voorzieningen worden vreemdelingen zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden. Het ministerie van J&V en de VNG hebben afgesproken de pilots te verlengen tot 1 juli 2022. Dit betekent dat ook voor 2022 middelen beschikbaar zullen worden gesteld. Het Rijk stelt hiervoor een bijdrage vanuit de begroting J&V beschikbaar. Meer informatie volgt naar verwachting in de [decembercirculaire 2021](#).

27. Suppletie-uitkering IUSD

Alle gemeenten hebben daarnaast te maken met de suppletie-uitkering Overheveling IUSD (integratie-uitkering Sociaal domein). De suppletie-uitkering voor 2021 is in deze circulaire nagecalculeerd en daarmee eveneens definitief geworden. Het nadelige effect bedraagt 75 duizend euro vanaf 2021.

Voorstel: de suppletie-uitkering beoogt herverdeelde effecten als gevolg van gewijzigde maatstaven weg te nemen. Er is geen sprake van een taakmutatie en daarom verrekenen we dergelijke wijzigingen in de suppletie-uitkering met de algemene middelen. Het nadelige resultaat van 75 duizend euro valt ten laste van de algemene middelen.

Ontwikkeling meerjarig financieel perspectief

Sinds 2019 verwerken we de financiële gevolgen van de septembercirculaire niet meer in de begroting, conform afspraak met de raad. Het financiële effect van deze septembercirculaire is dus niet meegenomen bij de begroting 2022, maar wordt meegenomen bij de actualisatie van het financiële meerjarenbeeld ten behoeve van de coalitieonderhandelingen en de voorbereiding op de begroting 2023.

In de septembercirculaire zijn naast de stijging van het accres ook de extra middelen Jeugdzorg voor 2022 opgenomen. Deze extra middelen voor 2022 zijn de uitkomst van arbitrage tussen gemeenten en het rijk. Over de meerjarige toekenning van extra middelen Jeugdzorg besluit een nieuw kabinet, maar vooruitlopend hierop kan hier in onze meerjarenraming al wel (gedeeltelijk) rekening worden gehouden. Dit hebben we reeds betrokken bij de begroting 2022.

De tekorten op het sociaal domein worden hiermee kleiner. Wij lijken steeds beter geld te krijgen van het rijk voor de taken die we al jaren hebben, maar we zijn er nog niet.

Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg in begroting en meerjarenraming

Naar aanleiding van de afspraken over de incidentele middelen jeugdzorg voor 2021 en 2022 en de afspraken rond de Hervormingsagenda zijn Rijk, VNG en IPO 15 juli jongstleden tot afspraken gekomen over de meerjarenraming voor de jeugdzorg in de gemeentelijke begrotingen. Partijen hebben afgesproken dat alle gemeenten in de jaarschijven 2023 tot en met 2025 een maximum van 75% van de bedragen van de meerjarenraming onder de Hervormingsagenda van de Commissie van Wijzen als stelpost mogen opnemen in de begroting. Vanuit behoedzaamheid en in het licht van de afspraken rond de Hervormingsagenda dat gemeenten ook zelf kostenbesparende maatregelen kunnen nemen, is besloten tot een maximum van 75% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen.

Met deze afspraak vervalt de eerdere richtlijn voor het ramen van extra middelen voor de jeugdzorg. Het gaat hier om afspraken die gehanteerd kunnen worden voor het toezicht op de meerjarenraming in de gemeentebegroting voor 2022. De afspraken van 2 juni jongstleden tussen Rijk en VNG over de Hervormingsagenda blijven onverminderd van kracht. Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de structurele financiën en noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden.

Herijking verdeling gemeentefonds

Op 9 juli jl. hebben de fondsbeheerders een aangepast voorstel voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds voor advies naar de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en ter consultatie aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gestuurd. De aanleiding om het verdeelvoorstel op onderdelen nader tegen het licht te houden was onder meer gelegen in vragen van de Tweede Kamer, ROB en gemeenten over het oorspronkelijke voorstel.

In de brief aan de ROB van 9 juli jl. is de actualisatie van de verdeling naar een recenter peiljaar (2019) aangekondigd. Het verdeelvoorstel van 9 juli was gebaseerd op peiljaar 2017. Deze actualisatie is afgerond op 12 augustus jl. en eveneens aangeboden aan de ROB en de VNG, met het verzoek deze informatie mee te nemen in de advisering en consultering. De ontwikkeling van de netto-lasten geeft geen aanleiding om het verdeelvoorstel voor de verdeling van de middelen in het gemeentefonds te herzien. Van 2017 op 2019 stijgen de netto-lasten van gemeenten over de hele linie, maar relatief sterker op de clusters Individuele voorzieningen Jeugd en Individuele voorzieningen Wmo. Dit patroon wordt gevolgd door de verdeling.

Het is van belang te benadrukken dat er sprake is van voorlopige effecten. Na definitieve besluitvorming over de invoering van het verdeelvoorstel zal met de dan bekende gegevens nog een actualisatie plaatsvinden naar 1 januari 2023, het beoogde moment van invoering van de nieuwe verdeling. Deze laatste actualisatieslag zal inzicht geven in de definitieve herverdeeleeffecten voor gemeenten.

Zoals in de brief van 9 juli jl. gemeld, gelden voor de invoering van het verdeelvoorstel de volgende randvoorwaarden:

- De nieuwe verdeling wordt stap voor stap ingevoerd, zodat gemeenten voldoende tijd hebben om zich aan de nieuwe financiële situatie aan te passen. Gezien de ontwikkelingen in de gemeentelijke financiën, kiezen de fondsbeheerders ervoor de herverdeeleeffecten te maximeren op 60 euro per inwoner over een periode van vier jaar,

oftewel 15 euro per inwoner per jaar. Dit geldt zowel voor gemeenten met een negatief herverdeeeffect als voor gemeenten met een positief herverdeeeffect.

- De ontwikkeling van de kosten van gemeenten en de invloed daarvan op de verdeling wordt nauwgezet in de gaten gehouden. Als opvallende effecten optreden, voeren de fondsbeheerders onderzoek uit naar verdere verbetering van het model. Vier jaar na invoering (per 1 januari 2027) zal bekeken worden of bijstelling van de verdeling nodig is.

De adviesaanvraag aan de ROB en VNG omvat ook een voorstel voor een nieuw objectief verdeelmodel voor beschermd wonen, met bijbehorend ingroei-pad. De taak en de bijbehorende middelen gaan, volgens de afspraken die Rijk en VNG hebben gemaakt, over van centrumgemeenten naar alle gemeenten. Er is sprake van een geleidelijke invoering; de doordecentralisering beperkt zich tot nieuwe cliënten en er is sprake van een ingroei-pad van 10 jaar. Tot slot, gezien het feit dat de grootste effecten van de actualisatie van het verdeelvoorstel onder meer op Jeugd zitten, zal te zijner tijd in samenhang worden bezien hoe om te gaan met de middelen voor Jeugd in het gemeentefonds.

Het briefadvies van de ROB wordt in de tweede helft van oktober 2021 verwacht. Daarna zal de consultatie van gemeenten plaatsvinden.

Evaluatie normeringssystematiek

In de decembercircularisatie 2020 bent u geïnformeerd over de evaluatie van de normeringssystematiek. Daarna bent u in de meicircularisatie 2021 geïnformeerd dat volgens de afspraak gemaakt in het bestuurlijk overleg de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) om advies is gevraagd over de toekomst van het accres. De ROB is daarin gevraagd om met een briefadvies zijn zienswijze te geven op de afweging tussen actualiteit enerzijds en stabiliteit anderzijds binnen de normeringssystematiek en in het bijzonder op de verschillende beleidsopties uit het evaluatierapport normeringssystematiek. Op 2 juni 2021 heeft de ROB zijn advies gepubliceerd.

In het advies trekt de ROB de discussie over de normering in een bredere perspectief. Hij geeft daarbij aan dat de vormgeving van de normeringssystematiek onderdeel is van het bredere vraagstuk van een passende inrichting van de bestuurlijke en financiële verhoudingen. Voor de beantwoording volgt de Raad daarom de lijnen van zijn recente advies Rust-Reinheid-Regelmaat. Uitgaande van de huidige wet- en regelgeving en stelselafspraken, doet de ROB als hoofdaanbeveling een brede koppeling op basis van het meerjarig rijksuitgavenkader inclusief de geraamde investeringsuitgaven van het Nationaal Groeifonds zoals die bij het opstellen van het Regeerakkoord gelden. Dit betekent in feite een volumeafpraak voor de duur van een kabinetsperiode. Hierbij is het wel van belang om afspraken te maken over de spelregels voor onvoorziene gevallen, en die afspraken tweezijdig te borgen. De redenen voor deze keuze zijn gelegen in stabiliteit (en dus niet actualiteit), evenredigheid, eenvoud en transparantie.

Uiteindelijk is het aan een nieuw kabinet om in overleg met de medeoverheden te besluiten hoe in de toekomst met het accres om te gaan.

Klimaat en energie

Medeoverheden krijgen naar aanleiding van het Klimaatakkoord veel nieuwe taken op het terrein van de sectoren gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en elektriciteit. De ROB heeft advies uitgebracht over de hoogte van de uitvoeringskosten van deze nieuwe taken voor medeoverheden vanaf 2022. Het kabinet heeft, in afwachting van besluitvorming van het nieuwe kabinet over het advies van de ROB, besloten om in de begroting 2022 in totaal 72,5 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de klimaatakkoordtaken van gemeenten, ondersteuning van medeoverheden en RES. Dit om te voorkomen dat de uitvoering van het Klimaatakkoord stil komt te vallen. Een deel van dit bedrag zal via de gemeenten lopen. Besluitvorming over de uitkeringsvorm en de verdeelsystematiek vindt later dit jaar plaats. Het is aan een nieuw kabinet om een besluit nemen over de totale uitvoeringskosten voor de periode 2022 tot en met 2024

Begrotingswijziging

Al bovenstaande ontwikkelingen leiden tot de volgende begrotingswijziging voor de jaarschijf 2021 en 2022:

Begrotingswijziging 2021									
Septembercirculaire 2021									
Betrokken directie(s)	Divers								
Naam voorstel	Septembercirculaire 2021								
Besluitvorming (orgaan + datum)	<titel en datum raad> (bij interne wijzigingen niet van toepassing)								
Incidenteel / Structureel	I								
Soort wijziging	Exploitatie								
Financiële begrotingswijziging									
						Bedragen x 1.000 euro			
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
01.1 Werk en activering	01. Werk en Inkomen	Dir. Werk en Participatie	I	309		-309			-309
01.1 Werk en activering	01. Werk en Inkomen	iederz	I		36	36			36
01.2 Inkomen en armoedeverlichting	01. Werk en Inkomen	Dir. Inkomensdienstverlening	I	4.363		-4.363			-4.363
04.1 Sociaal klimaat	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	162		-162			-162
04.2 Passende ondersteuning en zorg	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	5.461		-5.461			-5.461
04.2 Passende ondersteuning en zorg	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	-7		7			7
06.1 Culturele infrastructuur	06. Cultuur	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	839		-839			-839
08.4 Kwaliteit woningvoorraad	08. Wonen	Dir. SO Beleid en Ontwerp	I	140		-140			-140
10.1 Veilige woon- en leefomgeving	10. Veiligheid	Dir. Stadtoezicht	I	120		-120			-120
10.1 Veilige woon- en leefomgeving	10. Veiligheid	Dir. SO Beleid en Ontwerp	I	23		-23			-23
11.1 Publieke dienstverlening	11. Dienstverlening	Dir. Publieke Dienstverlening	I	25		-25			-25
13.1 Algem. ink. & post onvoorzien	13. Algemene inkomsten en post onvoorzien	Treasury en Concermposten	I		11.399	11.399			11.399
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				11.435	11.435	0	0	0	0

Begrotingswijziging 2022									
Septembercirculaire 2021									
Betrokken directie(s)	Divers								
Naam voorstel	Septembercirculaire 2021								
Besluitvorming (orgaan + datum)	<titel en datum raad> (bij interne wijzigingen niet van toepassing)								
Incidenteel / Structureel	I								
Soort wijziging	Exploitatie								
Financiële begrotingswijziging									
						Bedragen x 1.000 euro			
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
03.1 Werk en inkomen	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Werk en Participatie	I	1.792		-1.792			-1.792
03.1 Werk en inkomen	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Werk en Participatie	S	-100		100			100
03.1 Werk en inkomen	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Inkomensdienstverlening	I	1.008		-1.008			-1.008
03.1 Werk en inkomen	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Inkomensdienstverlening	S	61		-61			-61
03.2 Onderwijs	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	203		-203			-203
03.2 Onderwijs	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Maatschappelijke Ontw.	S	99		-99			-99
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	485		-485			-485
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Maatschappelijke Ontw.	S	29		-29			-29
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	-328		328			328
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Maatschappelijke Ontw.	S	-151		151			151
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Maatschappelijke Ontw.	S	-8		8			8
04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	04 Dienstverlening en bestuur	Treasury en Concermposten	I		3.160	3.160			3.160
04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	04 Dienstverlening en bestuur	Treasury en Concermposten	S		-70	-70			-70
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				3.090	3.090	0	0	0	0

Vervolg

Lange Termijn Agenda

De uitkomsten van de septembercirculaire zijn beschikbaar voor de behandeling van de begroting 2022 in uw raad.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koën Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.